Comunicació inclusiva de la ciència

written by Josep Maria Canal | 14 de December de 2022

La Fundació Espanyola per a la Ciència i la Tecnología (FECYT) ha elaborat un llibre d'accés obert on es recullen els criteris principals que estructuren la comunicació científica inclusiva, així com accions d'èxit que s'han detectat en quatre àmbits de la investigació científica: gènere i situació sociocultural; grups culturals i en risc d'exclusió social; discapacitat; i persones LGTBI+.

L'anàlisi de la publicació se centra en establir els punts febles de la comunicació científica tradicional, que es presenta com a segregadora per l'exclusivitat que suposa tindre accés a la informació científica. En aquest sentit, la publicació de la FECYT desenvolupa la importància de repensar la comunicació científica cap a perspectives relacionades amb la justícia social, la inclusió i l'equitat, en línia amb plantejaments establerts a la carta de drets humans i als objectius de desenvolupament sostenible. És a dir, es planteja que des de la ciència caldria assegurar que el coneixement arriba a tota la ciutadania i que qualsevol persona pot accedir a aquest coneixement.

Per a promoure aquest objectiu de democratització de la informació científica i per a trencar les estructures acomodades, obrir els models de comunicació, el llibre

proposa les claus que s'han evidenciat en l'anàlisi dels vint estudis de cas d'accions d'èxit que s'han inclòs en aquest treball:

- En primer lloc, es presenta la necessitat de metodologies de recerca que compten amb la veu de la ciutadania en els diversos passos de la investigació científica, és a dir, la *cocreació*, entesa com la creació de coneixement en diàleg continu entre les persones investigadores i la ciutadania.
- En segon lloc, la importància de valorar els canals de comunicació diversos, comptant també amb aquells més populars o quotidians que hi poden haver en els diferents contextos socials.
- En tercer lloc, la unió de la *cocreació* dels coneixements científics amb la difusió i la comunicació d'aquesta ciència per part de les persones investigades, ja que augmenta l'impacte social i les millores visibles en el col·lectiu afectat.

Les bones actuacions en la comunicació inclusiva de la ciència es poden identificar en base a quatre criteris fonamentals.

1) Avançar cap a la inclusió

2) Evidències científiques d'impacte social

3) Replicabilitat i sostenibilitat

4) Enfocament *bottom-up* (de baix a dalt)

Esta publicació mostra casos d'èxit per a augmentar i millorar les preses de decisions de la diversitat de col·lectius i ciutadania en tots els aspectes de les seues vides, tenint en compte també les evidències científiques.